

Intern representation

Rapport (Revisionsgranskning 2017:11)

Huddinge kommun

KPMG AB

2018-05-04

Antal sidor 7

Huddinge kommun
Intern representation
Revisionsrapport
2018-05-04

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	1
1.1	Allmänt	1
1.2	Bedömning/redovisning utifrån revisionsfrågorna	1
2	Inledning/bakgrund	1
2.1	Syfte och revisionsfråga	2
2.2	Avgränsningar	2
2.3	Revisionskriterier	2
2.4	Ansvarig nämnd	3
2.5	Projektorganisation/granskningsansvarig	3
2.6	Metod	3
3	Resultat av granskningen	3
3.1	Styrande dokument	3
3.2	Följer kommunens styrande dokument Skatteverkets regelverk?	4
3.3	Kostnaden för intern representation	5
3.4	Fakturagranskning	6
3.5	Fanns kontroll av representation och/eller representationsregler med i internkontrollplanen för 2017?	7

1 Sammanfattning

1.1 Allmänt

KPMG har av Huddinge kommuns revisorer haft i uppdrag att granska om kommunens riktlinjer för, och kontroll av kostnader för intern representation är tillfredsställande. Intern representation riktas mot egen personal och har vanligtvis som syfte att öka trivselen och underbygga en god arbetssituation.

Granskningen har genomförts genom dokumentstudier och analys av redovisningen inklusive leverantörsdata för perioden 2017-01-01 till 2017-11-30. Med stöd av analysresultatet valdes 23 fakturor ut för en uppföljande granskning.

Från vår granskning vill vi särskilt framhålla att kommunstyrelsens tillämpningsanvisningar till viss del behöver konkretiseras med praktiska exempel och efter det göras kända och efterlevas. Skatteverket erbjuder ett beräkningshjälpmedel på sin site. Överväg att göra den känd och använd. Rekommendationen görs eftersom vi i vår fakturagranskning funnit någon brist i kontering och/eller i underliggande dokumentation för 18 av de 23 granskade fakturorna. Granskningsresultatet motiverar därmed att det kontrollarbete kommunen bedriver behöver förstärkas.

1.2 Bedömning/redovisning utifrån revisionsfrågorna

- Vi besvarar revisionsfrågan om det finns styrande dokument som beskriver hur kommunen ska förhålla sig till och tillämpa möjligheten till intern representation samt att dessa är ändamålsenliga med delvis ja. Delvis därför att det saknas några praktiska anvisningar. Samma bedömning görs vad gäller revisionsfrågan: Följer kommunens styrande dokument Skatteverkets regelverk?
- Under perioden 2017-01-01 till 2017-11-30 konterades det sammantaget 1 270 515 kronor för intern representation (konto 7111).
- Resultatet av fakturagranskningen visar på brister i hantering och kontering av kostnader för intern representation.
- Revisionsfrågan: Representation och/eller representationsregler fanns inte med i kommunstyrelsens internkontrollplan för 2017.

2 Inledning/bakgrund

KPMG har av Huddinge kommuns revisorer haft i uppdrag att granska om kommunens riktlinjer för, och kontroll av kostnader för intern representation är tillfredsställande. Uppdraget ingår i revisionsplan för år 2017 och har beslutats utifrån den risk- och väsentlighetsanalys revisionen genomfört.

Med representation avses här tillfällen då personer i kommunen avger eller tar emot uppskattningar i olika former. Representation konkretiseras oftast genom gemensamma måltider och överlämnande av gåvor. Intern representation riktas mot egen personal och har vanligtvis som syfte att öka trivselen och underbygga en god arbetssituation.

Intern representation förekommer i kommunala förvaltningar. Felaktigheter inom detta område kan orsaka att kommunen får ett minskat förtroende hos allmänheten. Revisionen utesluter inte att det finns en risk för att avsteg gjorts från gällande lagstiftning och/eller policy. Revisionen bedömer det därför som väsentligt att det kan säkerställas att tillfredsställande kontroller utförs av den här typen av kostnader.

2.1 Syfte och revisionsfråga

Granskningen har syftat till att bedöma om kommunens representation sker i enlighet med gällande lagstiftning och övrig reglering inklusive kommunens interna regelverk.

Granskningen ska besvara följande revisionsfrågor:

- Finns det styrande dokument som beskriver hur kommunen ska förhålla sig till och ska tillämpa möjligheten till intern representation och är dessa ändamålsenliga?
- Följer kommunens styrande dokument Skatteverkets regelverk?
- Hur stor är den årliga kostnaden för intern representation?
- Framgår det av fakturorna och/eller kompletterande underlag:
 - Vad ingår i representationskostnaden?
 - Vad som var motivet till representationen?
 - Hur representationen genomfördes?
 - Vilken som var värd för samt vilka som deltog i representationen?
- Finns kontroll av representation och/eller representationsregler med i internkontrollplanen för 2017? Har de internkontrollåtgärder som i så fall varit kopplade till dessa utförts? Vad har rapporterats och åtgärdats?

2.2 Avgränsningar

Granskningen omfattar kommunen men inte de kommunala bolagen. Granskningen omfattar räkenskapsåret perioden 2017-01-01 till 2017-11-30 (granskningsperioden).

2.3 Revisionskriterier

Vi kommer att bedöma om rutinerna uppfyller:

- Kommunallagen 6 kap. 7 §
- Skatteverkets regler och allmänna råd
- Reglemente för representation
- Övriga tillämpbara interna regelverk och policys.

2.4 Ansvarig nämnd

Granskningen avser nämndorganisationen för år 2017 samt i och med sin uppsiktsplikt kommunstyrelsen.

2.5 Projektorganisation/granskningsansvarig

Granskningen kommer att utföras av Lars Anteskog. Andreas Endrédi deltar i granskningen genom sin roll som kundansvarig. Faktagranskningen är utförd av verksamhetscontroller vid kommunstyrelsens förvaltning.

2.6 Metod

Granskningen har genomförts genom dokumentstudier och analys av redovisningen inklusive leverantörsdata för granskningsperioden. Med stöd av analysresultatet valdes kostnader, konteringar och attesteringar ut för uppföljande granskning.

Avseende granskningen av internkontrollen har vi att granskat om och hur eventuella internkontrollmoment har utförts.

3 Resultat av granskningen

Från den 1 januari 2017 har en verksamhet med kalenderår som räkenskapsår inte rätt till avdrag för representationskostnader (intern/extern representation) avseende förtäring i form av måltid och måltidsdryck. Avdragsrätten kvarstår för enklare slag av förtäring som är av mindre värde.

3.1 Styrande dokument

3.1.1 Formellt beslutade dokument

I Huddinge kommuns författningssamling finns regler och instruktioner avseende anställdas bisysslor. HKF 9910 (fastställd av kommunfullmäktige 1987-12-12 senast ändrad 2014-02-14) innehåller riktlinjer bland annat för representation. Om representation framgår att den *"kan avse kostnader för mat, dryck och betjäning vid exempelvis restaurangbesök samt även utgifter för biljetter till teaterföreställningar, museum och idrottsanläggningar m.m"*. Om intern representation anges i särskilt avsnitt att den *"riktar sig till personal inom den egna enheten eller förvaltningen eller till personal från en annan enhet eller förvaltning inom kommunen. Samtliga deltagare representerar kommunen. Med intern representation avses exempelvis personalfester och informationsmöten. Det får dock inte vara fråga om sällskapsliv eller gästfrihet av personlig art. Intern representation bör inte förekomma vid möten som hålls regelbundet (varje eller varannan vecka). Särskild försiktighet ska iakttas vid representation mellan nämnder och förvaltningar. Personalfester inom kommunen bör endast förekomma två gånger per år. Servering av alkohol får förekomma vid intern representation. Representation med alkohol får inte överstiga två glas vin eller motsvarande under en hel måltid"*.

Om redovisning sägs: *"På verifikation ska framgå representationsutgifternas storlek, datum för representationen, representationens syfte, namn på dem som deltagit och vilken kommun/företag dessa personer företräder. Uppgift på verifikat ska antecknas"*

på ett varaktigt sätt". Vad gäller beslut och ansvar anges att: "Varje styrelse eller nämnd beslutar själv om vem eller vilka som ska ha rätt att besluta om representation. Styrelsen eller nämnden ansvarar för att skattelagstiftningen efterlevs vid representation."

3.1.2 Anvisningar och instruktioner avseende intern representation

"Tillämpningsanvisningar till riktlinjer för representation, gåvor och annan uppvaktning från arbetsgivaren" benämns de anvisningar och instruktioner för bland annat intern representation som kommunstyrelsen antog 2017-05-19. Av dessa framgår bland annat att:

- Representation får uppgå till högst 450 kronor inklusive moms per person och representationstillfälle.
- Lunch och/eller middag vid intern konferens eller kurs medges när konferensen eller kursen har ett program som omfattar minst en dag (sex av åtta timmar exklusive lunch per dag) eller högst en vecka. Om programmet inte omfattar sex timmar exklusive lunch per dag så ska måltid förmånsbeskattas eller anses vara privat levnadsomkostnad.
- Personalfester (julbord, sommaravslutning, kick off efter sommarsemester etc.) får förekomma två gånger per år för personal på en arbetsplats eller i en nämnd.
- Exempel på måltider som ska förmånsbeskattas är sådana som sker i samband med: Arbetsmöten, t ex projektmöten och samordningsmöten, "arbetsluncher" där man träffas över en lunch för att diskutera arbete samt ledningsgruppsmöten, rådsmöten, nämndmöten och styrelsemöten

Tillämpningsanvisningarna refererar inte till Skatteverkets nya regler avseende representation eller instruerar hur kostnaderna ska hanteras och konteras.

Kommentarer

Med tydligare instruktioner avseende förändringar av avdragsrätten per 2017-01-01 och hur förmånsbeskattning ska ske bedömer vi att iakttaga misstag varit färre än de vi redovisar i nedanstående avsnitt.

Vi besvarar revisionsfrågan om det finns styrande dokument som beskriver hur kommunen ska förhålla sig till och tillämpa möjligheten till intern representation samt att dessa är ändamålsenliga med delvis ja. Delvis därför att det saknas några praktiska anvisningar och information om Skatteverkets nya regler.

3.2 Följer kommunens styrande dokument Skatteverkets regelverk?

Eftersom nya avdragsregler från och med 2017-01-01 i princip endast medger avdrag för del av mervärdesskatten så är inte tillämpningsanvisningarna avstämbara mot Skatteverkets regelverk. Vi vill dock i detta avsnitt redovisa iakttagelser avseende förmånsbeskattning.

I utförd fakturagranskning noterar vi att en *"personalfest"* som uppfyller syftet för intern representation istället konterats *"Övriga personalfestbefrämjande åtgärder"* Festens måltidskostnad per person är dock högre än kommunens gräns på 450 kronor inklusive

moms och därför tas ett beslut om att deltagarna ska förmånsbeskattas. Vi jämför detta med en faktura i underlaget redovisad som internrepresentation. I underlaget benämns det som en "Utvecklingsdag" från 08:00 till 16:30. Här har vi inte erhållit beslut om att deltagarna ska förmånsbeskattas trots att sammankomsten enligt tillämpningsanvisningarna rimligen är att bedöma som ett "arbetsmöte" och därmed ska deltagarna förmånsbeskattas för erhållen måltid.

Kommentarer

Vi rekommenderar att det säkerställs att anvisningarna vad gäller förmånsbeskattning är kända och efterlevs. En utvidgning av exemplifieringen torde underlätta för att öka förståelsen för hur detta praktiskt ska hanteras. Överväg även att rekommendera det beräkningsstöd för momsavdrag som Skatteverket erbjuder på sin webbplats. Anges det att detta ska användas så minskar sannolikt andelen felkontering av moms.

Rubricerad revisionsfråga kan besvaras med ja delvis då det saknas några praktiska anvisningar.

3.3 Kostnaden för intern representation

Under granskningsperioden konterades det sammantaget 1 270 515 kronor för intern representation (konto 7111). Kostnaden fördelar sig på 120 olika betalningsmottagare och per organisatorisk enhet enligt tabell 1.

Tabell 1

FV i HB	Klartext	Belopp
FGN	Grundskolenämnd	676 522
FSN	Förskolenämnd	39 501
GYM	Gymnasienämnd	87 840
KSF	Kommunstyrelsen	170 177
KUF	Kultur och fritidsnämnd	23 928
NBN	Natur och byggnadsnämnd	124 753
REV	Kommunrevisionen	2 965
SOC	Socialnämnd	77 754
TN	Miljönämnd	14 517
ÄOF	Äldreomsorgsnämnd	52 559

Kommentarer

Baserat på internredovisningen (förvaltningskoden i huvudbokföringen) så är det endast för FIN (Finansförvaltningen som en del av kommunstyrelsen) som det inte bokförts kostnader för intern representation under granskningsperioden. Trots det senare drar vi ändå slutsatsen att all verksamhet i kommunen har kostnader för intern representation.

Revisionsfrågan hur stor är den årliga kostnaden för intern representation är besvarad i och med redovisningen ovan.

3.4 Fakturagranskning

3.4.1 Kostnader bokförda på konto 7111 intern representation

Vi har granskat 15 fakturor till ett sammanlagt fakturabelopp om 193 554 kronor och kan då iakta:

- Fyra fakturor där dokumentationen om syftet saknas eller är svårbedömt.
- Fyra fakturor saknar eller har en inkomplett deltagarförteckning.
- Åtta fakturor där mervärdesskatteavdraget är för högt.
- Tre fakturor där kostnaden för måltiden överskridit 450 kronor inklusive moms per person.

Vi noter för en (1) faktura att kontroller vid kontering/attestering upptäckt en felkontering och justerat det till intern representation.

Enligt uppgift har den centrala funktionen för leverantörsfakturahantering bland annat till uppgift att göra olika kontroller innan fakturor släpps till betalning. De kontroller som då uppges utföras är att:

- Fakturan hanterats riktigt vad gäller representationsmoms, periodiseringar etc.
- Fakturan är rätt dokumenterad med syfte, deltagare, agenda, överordnad attest etc.
- Tillämpningsanvisningarna för representation följs vad gäller förmåner, gåvor, beloppsgränser etc.

Rutinen beskrivs för oss enligt följande: *"Om administratören noterar att till exempel agenda saknas så skickas fakturan i normalfallet tillbaka i systemet till granskaren och attestanten för komplettering innan leverantören får betalt. Är fakturan förfallen så får leverantören betalt men administratören skickar fakturan till förvaltningen för komplettering i efterhand. Systemet är uppsatt så att fakturor fastnar per leverantör. Så fakturor från livsmedelsleverantörer fastnar till exempel inte i kontrollen utan går till betalning direkt. Om en faktura avviker från tillämpningsanvisningarna skickar administratören fakturan till den aktuella förvaltningen för vidare utredning."*

3.4.2 Kostnader *inte* bokförda på konto 7111 intern representation

Vi har granskat 3 fakturor där betalningsmottagaren *ofta* förekommer vid intern representation men kostnaden *inte* belastat 7111. Vi bedömer att en av dessa skulle hanterats som en kostnad för intern representation.

Vi har granskat 5 fakturor där betalningsmottagaren *inte* förekommer vid intern representation och kostnaden *inte* belastat 7111. I vårt urval har vi valt betalningsmottagare som är verksamma i branscher motsvarande de 120 som vi noterat utbetalningar till vid intern representation. Vi bedömer att tre av dessa skulle ha hanterats som en kostnad för intern representation.

Kommentarer till 3.4

Vi noterar någon brist i underlaget för 18 av 23 utvalda fakturor. Kommunen behöver förstärka sina rutiner vad gäller att känna till och identifiera kostnader som är intern representation. I det arbetet bedöms det nödvändigt att det påminns om vad som måste framgå tillsammans med verifikationen när intern representation utförts. Det är med andra ord av vikt att det säkerställs att kommunens tillämpningsanvisning avseende representation efterlevs i verksamheten.

Revisionsfrågan: Resultatet av fakturagranskningen visar på brister i hantering och kontering av kostnader för intern representation.

3.5 Fanns kontroll av representation och/eller representationsregler med i internkontrollplanen för 2017?

Enligt erhållen verksamhetsplan så har intern representation inte bedömts vara en riskidentitet i kommunstyrelsens internkontrollarbete. Enligt uppgift fanns dock representation med i den underliggande bruttorisklistan.

Kommentarer

Med resultatet av vår granskning som grund bedömer vi att intern representation ska kvarstå i bruttorisklistan. När bedömningar sedan sker rekommenderar vi att riskerna med intern representation hanteras tillsammans med andra risker som sammantaget kan leda till förtroendeskada.

Revisionsfrågan: Nej, representation och/eller representationsregler fanns inte med i kommunstyrelsens internkontrollplan för 2017.

Detta dokument har upprättats enbart för i dokumentet angiven uppdragsgivare och är baserat på det särskilda uppdrag som är avtalat mellan KPMG AB och uppdragsgivaren. KPMG AB tar inte ansvar för om andra än uppdragsgivaren använder dokumentet och informationen i dokumentet. Informationen i dokumentet kan bara garanteras vara aktuell vid tidpunkten för publicerandet av detta dokument. Huruvida detta dokument ska anses vara allmän handling hos mottagaren regleras i offentlighets- och sekretesslagen samt i tryckfrihetsförordningen.